



Република Србија  
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД  
Рев 6755/2022  
19.10.2022. године  
Београд

**У ИМЕ НАРОДА**

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милош Велимировић, адвокат из ..., против туженог ПД „Инстадом“ д.о.о. са седиштем у Београду, чији је пуномоћник Стеван Јаковљевић, адвокат из ..., ради стицања без основа, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2261/21 од 26.11.2021. године, у седници одржаној 19.10.2022. године, донео је

**ПРЕСУДУ**

**ОДБИЈА СЕ** као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2261/21 од 26.11.2021. године, у одбијајућем делу става првог изреке и у ставу другом и трећем изреке.

**ОДБИЈАЈУ СЕ** као неосновани захтеви тужиоца и туженог за накнаду ревизијских трошкова.

**Образложење**

Пресудом Првог основног суда у Београду П 12567/19 од 04.11.2020. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу плати износ од 2.665.760,18 динара, са законском затезном каматом од 06.06.2019. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу плати трошкове парничног поступка у износу од 227.758,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 2261/21 од 26.11.2021. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у делу става првог изреке, тако што је обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од 6.000 евра са законском затезном каматом почев од 06.06.2019. године до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, док је у преосталом делу става првог изреке, тужбени захтев преко досуђеног износа, а до траженог износа од 2.665.760,18 динара, са законском затезном каматом од 06.06.2019. године па до исплате, одбијен као неоснован. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде тако што је обавезан тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 131.246,00 динара. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавио тужилац, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ 72/11 ... 18/20) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су биле у пословном односу по основу Уговора о извођењу радова, којим је тужени као извођач радова, преузео обавезу да изведе радове на изградњи куће тужиоца, као инвеститора, ближе описане у члану 1. уговора. Тужени, није извршио радове у целости, иако је тужилац као инвеститор туженом уплатио 8.504.898,51 динара са ПДВ-ом, у ком су садржани поред првобитно уговореног износа за укупну цену изградње куће од 5.657.587,59 динара и радови мимо уговорених, као и промена квалитета материјала. Према обрачуну радова од 31.08.2018. године, који је тужени доставио тужиоцу, уложени трошкови у материјал износе 49.486,32 евра (што на дан 10.05.2019. године износи 5.839.138,33 динара). Такође, из одговора на тужбу и исказа туженог произлази да је разлика између оног што је тужилац уплатио и вредности радова по уговору које тужени није извршио 6.000 евра. У току поступка парничне странке су одустале од извођења доказа вештачењем на околност степена изведених радова од стране вештака грађевинске струке.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужилац у потпуности извршио своју уговорну обавезу исплатом уговорене цене (па и више), а да тужени свој део уговорне обавезе није извршио и на тај начин без правног основа задржао износ од 2.655.760,18 динара, па је обавезао туженог да тужиоцу исплати наведени износ са законском затезном каматом.

Другостепени суд је ценећи све околности случаја нашао да је обавеза туженог да тужиоцу исплати 6.000 евра за које је сам признао да их држи без правног основа, у смислу члана 210. Закона о облигационим односима, с обзиром да није извршио уговорену обавезу у целости, односно није извео све уговорене радове, а да је за износ преко тога до тражених 2.665.760,18 динара захтев тужиоца неоснован, јер није доказао висину потраживања преко досуђеног износа.

По оцени Врховног касационог суда, супротно наводима ревизије, побијана пресуда је заснована на правилној примени материјалног права.

Одредбом члана 210. Закона о облигационим односима, прописано је да када је неки део имовине једног лица прешао на било који начин у имовину неког другог лица, а тај прелаз нема свој основ у неком правном послу или у закону, стицалац је дужан да га врати, а када то није могуће – да накнади вредност постигнутих користи (став 1.), а

да обавеза враћања, односно накнаде вредности настаје и када се нешто прими, с обзиром на основ који се није остварио или који је касније отпао (став 2.).

Одредбом члана 231. Закона о парничном поступку, прописано је да ако суд на основу изведених доказа не може са сигурношћу да утврди неку чињеницу, о постојању чињенице примениће правило о терету доказивања (став 1.). Странка која тврди да има неко право, сноси терет доказивања чињенице која је битна за настанак или остварење права, ако законом није другачије прописано (став 2.). Странка која оспорава постојање неког права, сноси терет доказивања чињенице која је спречила настанак или остваривање права или услед које је право престало да постоји, ако законом није другачије прописано (став 3.). Чланом 259. истог закона, прописано је да ће суд да изведе доказ вештачењем ако је ради утврђивања или разјашњења неке чињенице потребно стручно знање којим суд не располаже.

Полазећи од садржине наведених законских одредби, изложено становиште другостепеног суда у односу на захтев тужиоца за исплату износа преко досуђених 6.000 евра заснива се на правилној примени материјалног права из разлога које прихвата и овај суд. Наиме, правилан је закључак другостепеног суда да је на тужиоцу терет доказивања чињенице у погледу висине разлике између уплаћеног износа од стране тужиоца и вредности изведених радова од стране туженог. У том смислу, тужилац је био дужан да предложи извођење доказа на ту околност, што је он и учинио, предложивши вештачење од стране вештака грађевинске струке, на околност степена изведених радова. Међутим, како је касније на рочишту дана 03.07.2020. године одустао од предложеног вештачења, правилан је закључак у побијаној одлуци да због тога није доказао ни висину свог потраживања преко износа од 6.000 евра, а који износ је тужени у току поступка признао пред судом.

Супротно наводима ревизије, на тужиоцу је био терет чињеничне тврдње и доказа да његово укупно потраживање износи 2.655.760,18 динара, а не на туженом. Ово зато што се негативне чињенице не доказују, па стога тужена страна није била у обавези да доказује да не дугује износ преко оног који је признала.

Приликом одлучивања, Врховни касациони суд није ценио наводе ревизије којима тужилац оспорава утврђено чињенично стање као непотпуно, с обзиром да се ревизија из тих разлога не може изјавити, у смислу члана 407. став 2. ЗПП.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је сходно одредби члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у ставу првом изреке.

Захтеви тужиоца и туженог за накнаду ревизијских трошкова су одбијени, јер тужилац по овом правном леку није успео, а одговор на ревизију није неопходан и нужан трошак.

**Председник већа – судија  
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка  
управитељ писарнице  
Марина Антонић